

Remiss dnr N2018-03829-RTS
Lokal Utveckling Sverige

2018-09-12

Lokal Utveckling Sveriges (LUS) svar på ovanstående remiss om kommissionens förslag till förordningar inom sammanhållningspolitiken.

Vad är LUS?

LUS är en intresseförening för de 53 organisationerna som arbetar med lokalt ledd utveckling (CLLD) genom leadermetoden i Sverige idag. LUS arbetar för att stärka och vidareutveckla leadermetoden. LUS är en resurs för att föra fram och driva frågor gällande Leader i ett nationellt och internationellt perspektiv, påverka organisationer, myndigheter och beslutande organ samt öka kunskapsutbytet mellan leaderorganisationerna.

LUS fokusområden är:

Samverkan för lokalt ledd utveckling genom leadermetoden
Kvalitetshöjning i medlemsorganisationerna
Internationellt samarbete

LUS avser med detta avge synpunkter på ovanstående remisser.

Sammanfattning

LUS delar den övergripande bedömningen rörande regelförenklingar, en ny leveransmodell och att medlemsländerna mer självständigt ska kunna bestämma arbets sättet och stöden för att uppnå de gemensamma EU-målen i kommande programperiod.

LUS vet att leadermetoden är en metod som fungerar om den tillåts få bedrivas på det sätt som det är tänkt; genom engagerade medborgare som på olika sätt vill förbättra just "sin" bygd. Här ser vi att det är viktigt att fokusera på att förbättra den socioekonomiska strukturen i områden där även samarbete och socialkapital ingår. För att få livskraftiga och attraktiva bygder i Sverige behövs det en tydlig målsättning för detta och att det prioriteras i programmen.

LUS anser att lokalt ledd utveckling genom leadermetoden kan bidra till måluppfyllelse gällande alla de 5 politiska målen i förordningsförslaget i sammanhållningspolitiken:

1. Ett smartare Europa genom innovativ och smart ekonomisk omvandling.
2. Ett grönare och koldioxidsnålare Europa.
3. Ett mer sammanlänkat Europa genom förbättrad mobilitet och regional IKT-konnektivitet.
4. Ett mer socialt Europa genom den europeiska pelaren för sociala rättigheter.
5. Ett Europa närmare medborgarna genom hållbar och integrerad utveckling av stads-, landsbygds- och kustområden och lokala initiativ.

Kommissionen har också påtalat att Leader är "bevisat bra" och att det är ett effektivt sätt att bygga upp kapacitet och främja lokal utveckling, vilket LUS även anser om verksamheten i Sverige.

LUS lämnar här främst synpunkter på förslaget till gemensamma bestämmelser artikel 22-28 i COM(2018) 375 final, 2018/0196(COD) samt på förslaget till den gemensamma jordbrukspolitiken 2018/0216 och den strategiska planens innehåll.

2018/0196 artikel 22-28:

I artikel 22 och punkt b) är Lokalt ledd utveckling med som form för strategi och där vill vi se att det avser lokalt ledd utveckling genom leadermetoden då det är metoden som visar sig vara framgångsrik i lokalt utvecklingsarbete.

I artikel 25 punkt 5 där det står om att den samordnande fondens bestämmelser ska gälla för strategin och att myndigheter från andra fonder ska förlita sig på den myndighetens beslut och kontroller vill vi i LUS poängtera vikten av att detta införs och implementeras i ett kommande program. Om Sverige ska arbeta med CLLD i kommande programperiod måste det vara gemensamma regler för genomförandet i alla fonder för att underlätta för sökande och stödmottagare.

I artikel 26 punkt 2 står: "De relevanta förvaltande myndigheterna ska fastställa kriterier för urvalet av strategierna, inrätta en kommitté som ska göra urvalet och godkänna de strategier som kommittén valt ut". Här anser vi att kriterierna måste vara transparenta och öppna för de lokala utvecklingsgrupper som tar fram utvecklingsstrategierna.

I det här sammanhanget vill vi poängtera vikten med att det ska finnas möjlighet att arbeta med lokalt ledd utveckling genom leadermetoden i hela Sverige och att det måste vara ett mål för framtagandet av lokala utvecklingsstrategier.

I artikel 27 pkt 2 står det: "De förvaltande myndigheterna ska säkerställa att de lokala aktionsgrupperna antingen väljer en partner inom gruppen som samordnande partner i administrativa och ekonomiska frågor, eller att de tillsammans bildar en lagligt etablerad gemensam struktur." Vi anser att detta är lite diffust med "de lokala aktionsgrupperna". Avses respektive LAG eller samtliga LAG tillsammans? Vi antar att det är det sista som menas. Artikelns borde kunna förtydligas genom att tillföra ett "tillsammans" eller liknande, dvs "de lokala aktionsgrupperna tillsammans".

I övrigt anser vi att artiklarna är välformulerade och vi kan ställa oss bakom dem med våra förslag till förändringar enligt våra synpunkter.

Vi ser dock en utmaning att säkerställa att den nationella nivån i Sverige inte övertolkar de gemensamma bestämmelserna utan istället verkar för begripliga och acceptabla nationella tillämpningar.

2018/0216 den gemensamma jordbrukspolitiken:

Leader är i denna förordning främst omnämnd när det gäller den obligatoriska finansieringen av att minst 5% av landsbygdsprogrammet ska gå till Leader (artikel 86) och att i den strategiska planen för den gemensamma jordbrukspolitiken ska beskrivas hur arbetet och samordningen med de övriga fonderna ska ske. Leader arbetar denna period med stöd från de fyra fonderna (CLLD) i Sverige. Vi är beredda att arbeta med CLLD ytterligare en period om förutsättningar ges och finansieringen finns. Det finns många goda exempel på goda resultat där fondsamordning skett. Om Sverige däremot avstår från möjligheten till samfunds lösningar genom CLLD ser vi det som angeläget att lokalt ledd utveckling får tillräcklig finansiering för ett gott utvecklingsarbete även om det finansieras med medel från Ejflu.

Övrigt

LUS ser det som angeläget att lokalt ledd utveckling genom leadermetoden ses som en viktig del av det lokala utvecklingsarbete som sker i Sverige idag och att detta arbete kan fortsätta även ytterligare en period med tillräcklig finansiering för att få goda resultat som bidrar till de politiska målen.

Vår utgångspunkt är det lokala utvecklingsansvaret och att LAG (lokal aktionsgrupp) ges en mer autonom ställning att förvalta den budget varje leaderområde tilldelas. LAG måste få ett tydligare mandat att hantera stöden utifrån den godkända strategin.

Om EU:s finansiering till projekt minskas från 50 % till 40 % behövs det förhandlas fram en finansieringsmodell där den nationella nivån, regionala och lokala nivån, kommunerna hittar en gemensam lösning.

Vi anser att det är viktigt att den innevarande perioden, där leaderkontoren ska vara bemannade till halvåret 2023, möts i god tid av en start på den kommande perioden. Därmed fås kontinuitet i verksamheterna.

Det är idag 53 leaderområden i Sverige men bara 48 som har prioriterats. Vi anser att hela Sverige ska täckas av leaderområden med finansiering från EU-fonder.

Yttrandet inlämnat av
LUS - Lokal Utveckling Sveriges styrelse

Kontakt i detta ärende:
Kerstin Hallenborg
070-2199950
kerstin@skanesess.se

./ leadermetoden
./ Tartu-deklarationen
./ ELARD position LEADER CLLD 2021–2027